

STANDARTU IZSTRĀDE

Ingars Pilmanis
SIA «Latvijas standarts»

23.01.2025., Rīga

LVS

Latvijas standarts

LATVIJAS NACIONĀLĀ
STANDARTIZĀCIJAS
INSTITŪCIJA

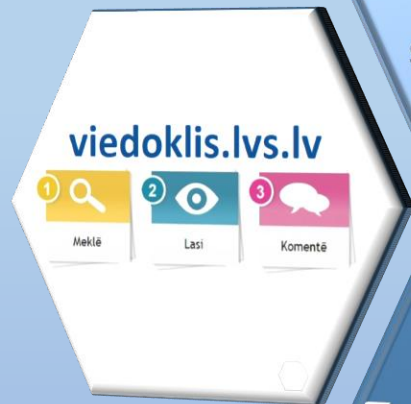
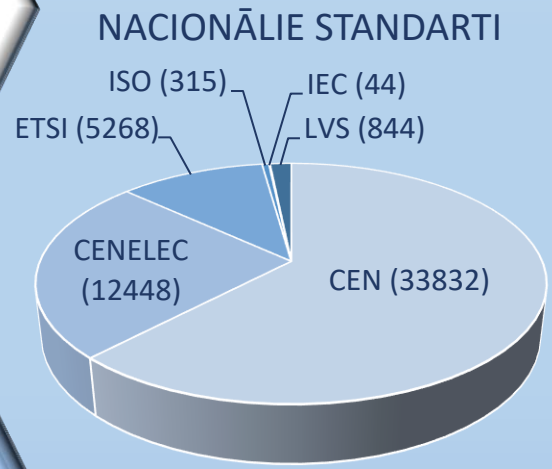
Izveidota
1999. gadā

Latvijas nacionālo
standartu, Eiropas
un starptautisko
standartu izstrāde

Eiropas un
starptautisko
standartu
adaptēšana

Standartu
izplatīšana

www.lvs.lv

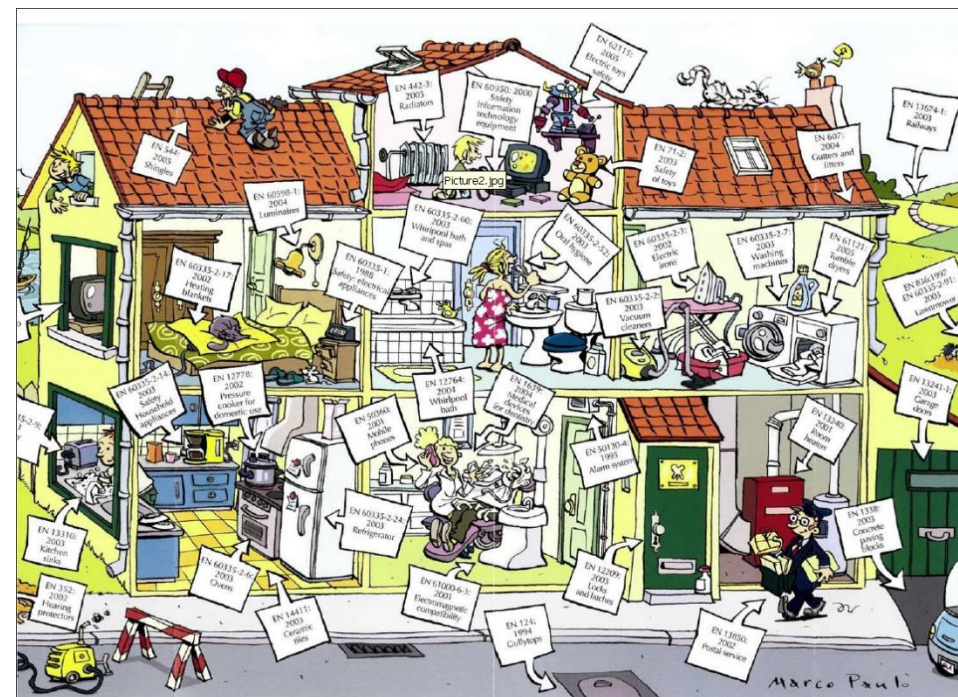
[standarti.lvs](https://www.facebook.com/standarti.lvs)

[lvs_lv](https://twitter.com/lvs_lv)

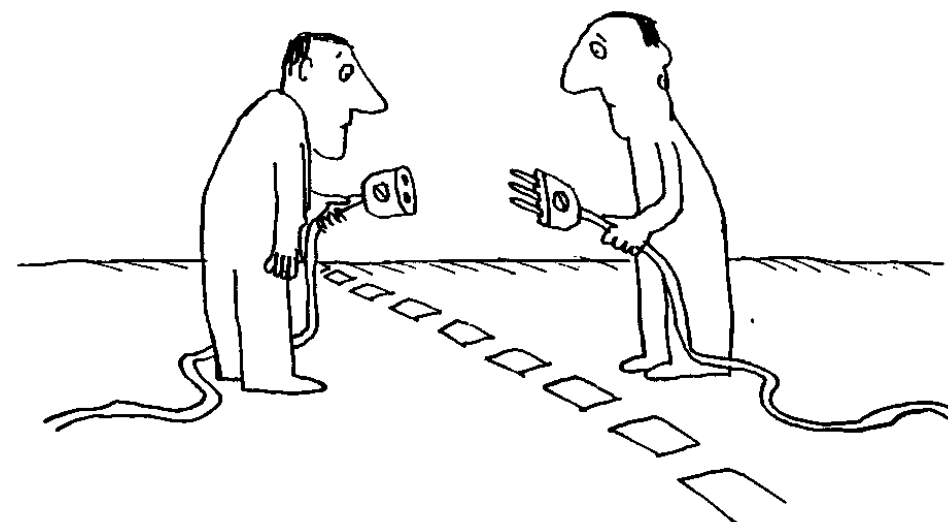

Kas ir standarts?

Standarts – brīvprātīgi lietojams dokuments, ko, savstarpēji vienojoties, izstrādājušas ieinteresētās puses un ko apstiprinājusi atzīta institūcija. Standartos tiek sniegti noteikumi, vadlīnijas vai raksturlielumi darbībām vai to rezultātiem, lai sasniegtu optimālu sakārtotību attiecīgajā jomā.

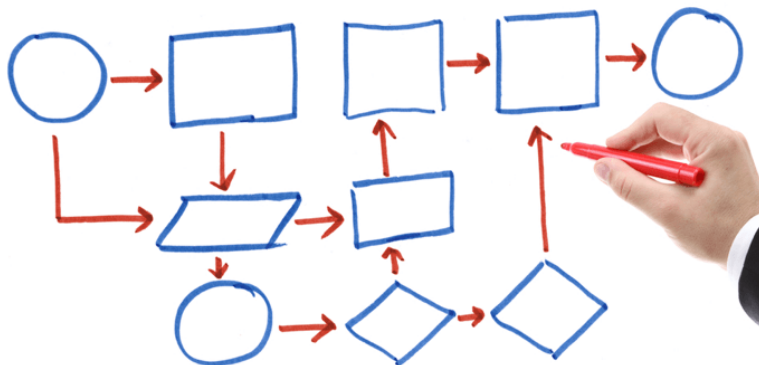
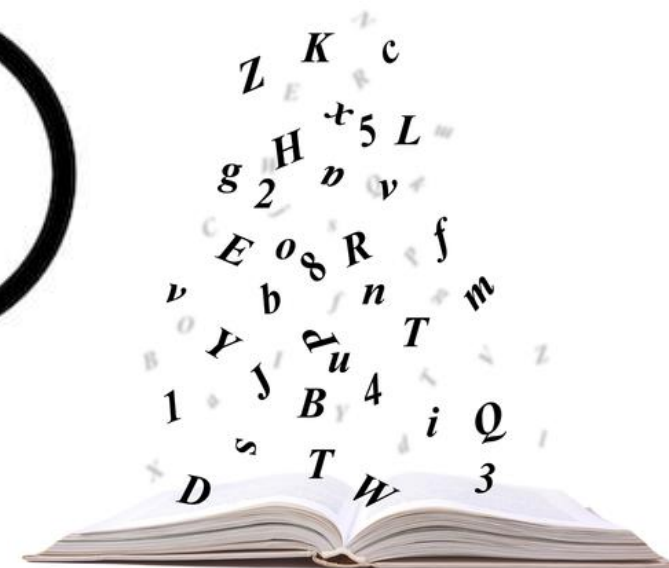

Normatīvie akti	Standarti
Pieņem likumdošanas institūcijas	Apstiprina atzītas standartizācijas institūcijas
Nosaka prasības	Pamatojas uz zinātnes un tehnoloģiju sasniegumiem, labāko praksi un pieredzi
Tiek laboti pēc nepieciešamības	Tiek regulāri pārskatīti (reizi 5 gados)
Obligāti	Brīvprātīgi
Bez maksas	Par maksu

Standartu veidi

- Pamatstandarts
- Terminoloģijas standarts
- Testēšanas standarts
- Produkta standarts
- Procesa standarts
- Pakalpojuma standarts
- Saksarsmes standarts
- Sniedzamo uzziņu standarts

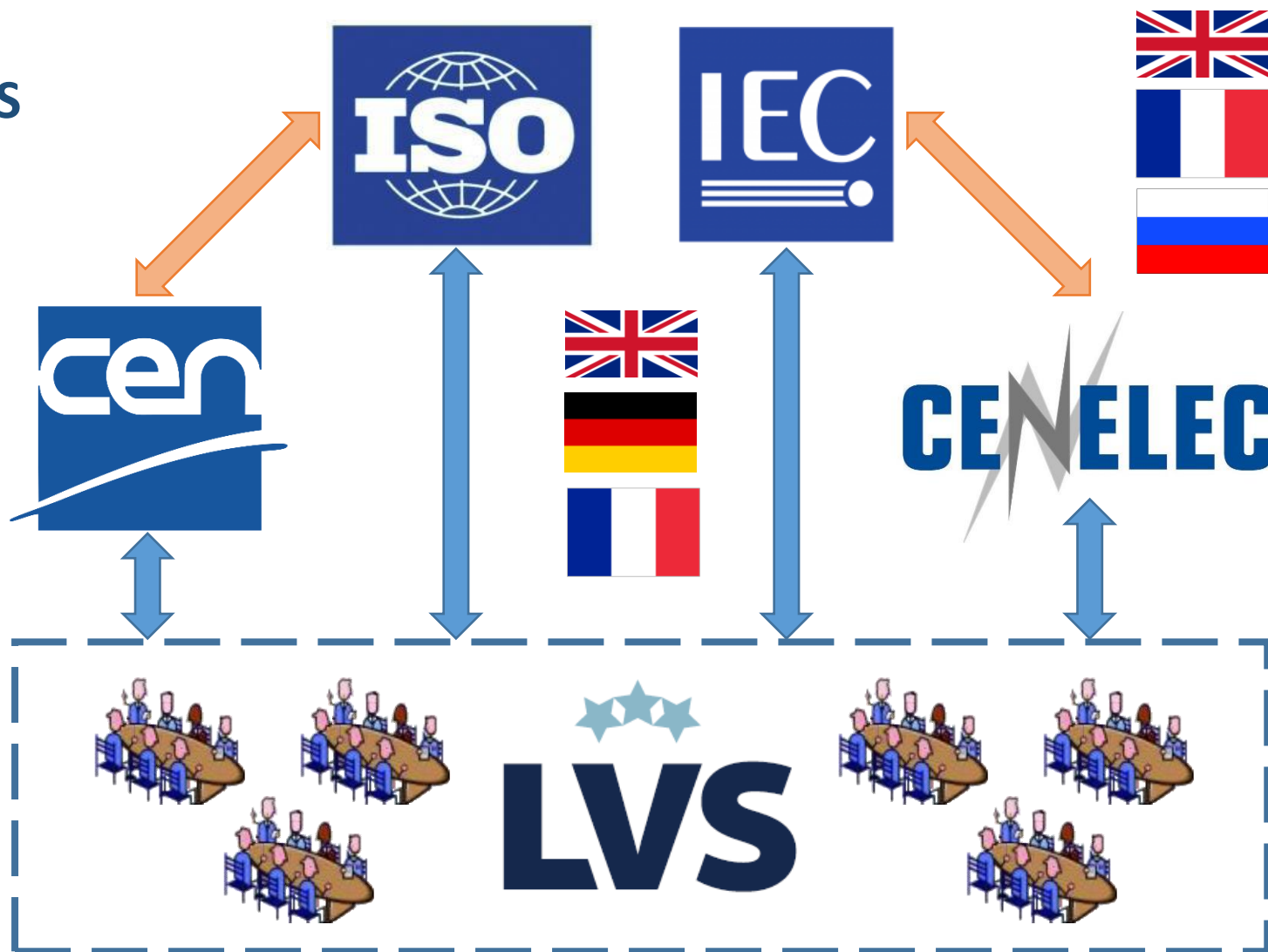

Standartizācijas organizācijas

STARPTAUTISKAIS LĪMENIS
(ISO/TC, IEC/TC)

EIROPAS LĪMENIS
(CEN/TC, CLC/TC)

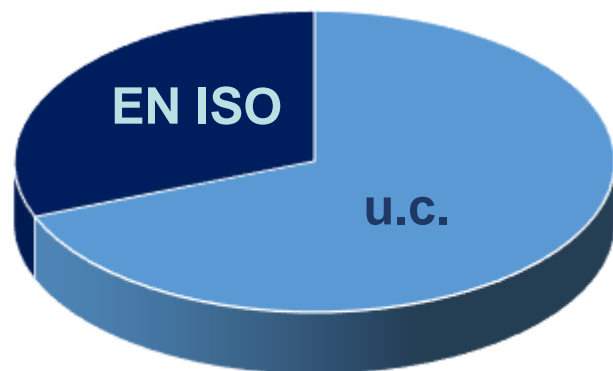
NACIONĀLAIS LĪMENIS
(LVS/STK)

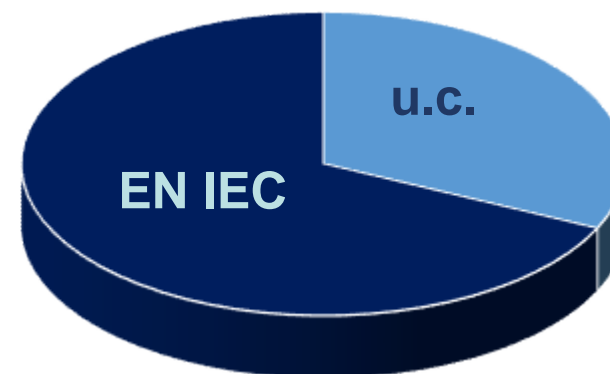
Starptautisko un Eiropas standartu izstrāde

CEN un ISO, kā arī CENELEC un IEC cieši sadarbojas saskaņā ar šādiem nolīgumiem:

- vienošanās par tehnisko sadarbību starp **CEN** un **ISO** (**Vīnes vienošanās**);
- vienošanās par tehnisko sadarbību starp **CENELEC** un **IEC** (**Frankfurtes vienošanās**).

>31% CEN standartu ir identiski ISO standartiem

>68% CENELEC standartu ir identiski IEC standartiem

Standarta izstrāde

1

5

Template for comments and secretariat observations

Date: 2011-10-23 Document: EN 14344

1	2	(3)	4	5	(6)	(7)
Ref	Clause No./ Subclause No./ Annex (e.g. Table 1)	Paragraph/ Figure/ Table No. (e.g. Table 1)	Type of comment	Comment (justification for change) by the MB	Proposed change by the MB	Secretariat observations, or such comment accepted
CEN JAH	General	60	60	The document needs further editing during the CFM.		
CEN JAH	General	51	51	These machines rely significantly on the stability monitoring devices and associated control systems for maintaining safe use. Therefore it is particularly important that adequate requirements are specified for their safety.	Please consider:	
CEN JAH	General	53	53	Need to consider indicating safety requirements for testing where, for example, the ladder could tip-over. A warning or a note may be added:	Please consider:	
CEN JAH	1.1	2	60	This European Standard applies to portable ladder vehicles comprising a chassis, bodywork and a powered steering mechanism in the form of a ladder with or without a cage working platform.		
CEN JAH	1.2	2	60	Duplication.	It also deals with performance requirements.	
CEN JAH	1.3	1	60	For clarity, the deleted text is covered by the note.	This European Standard deals with the use of portable ladder vehicles with an ambient temperature range from -5 °C to +35 °C and with a wind velocity on the ladder set < 12,5 m/s. Additional measures can be necessary for use outside this range (see the regulations between the manufacturer and the user).	
CEN JAH	1.4	1	60	For clarity.	This European Standard does not deal with the hazards (due to a standard automotive chassis) with regard to persons resulting from its use as a road vehicle.	
CEN JAH	2	General	60	Normative references need to be checked e.g. EN12100.	Please consider:	
CEN JAH	3	General	60	The definitions of free standing supported boundaries and	Please consider:	

1 MB - Member Body under the ISO 9001 certification system, e.g. EN 14344, covers the CFM editing and is identified by...
2 Type of comment: 60 = general; 61 = technical; 62 = editorial
NOTE Columns 1, 2, 4, 6 are compulsory.

EN 14344:2011

6

NACIONĀLAIS STANDARTS

2

4 7 9

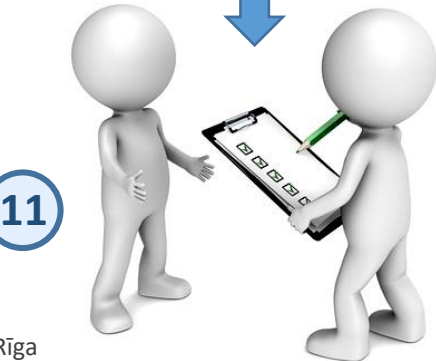

8

3

10

11

- 1 Jauna projekta ierosinājums
- 2 Projekta izskatīšana
- 3 Projekta izstrāde
- 4 Konsensus + NOTIFIKĀCIJA
- 5 Publiskā apspriešana (EUQ)
- 6 EUQ rezultāti
- 7 Komentāru izskatīšana
- 8 Projekta koriģēšana
- 9 Apstiprināšana STK
- 10 Reģistrēšana
- 11 Pārskatīšana

Notifikācija

Stadija 39.00 - Notifikācija (paziņošana)

STK koordinators aizpilda stadijā paredzētos laukus un sagatavo veidlapu .xls formātā no ievadītajiem datiem LVS sistēmā. Nacionālo standartizācijas dokumentu aptaujas ilgums: standartiem – 2 mēneši; grozījumiem – 1 mēnesis.

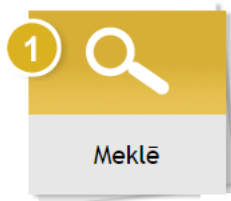
Izstrādā nacionālo standartu

Izstrādā Eiropas standartu
(ja šāda standarta izstrādē ir ieinteresētas 5 valstis)

Aptur nacionālā standarta izstrādi
(ja jau tiek izstrādāts tāds pats Eiropas standarts)

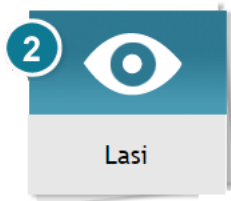
Komentēt standartu projektus ir vienkārši!

1

Meklē

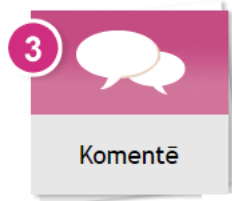
Izmantojiet meklēšanas joslu vai pārlūkojiet kategorijas, lai atrastu jūsu organizācijai vai darbības jomai atbilstošus standartu projektus

2

Lasi

Lasiet un pārskatiet izvēlēto standarta projektu, domājot par to, kā tas varētu ietekmēt jūsu organizācijas darbību

3

Komentē

Komentējiet standarta projektu un palīdziet veidot nākotni

4

Dalies

Dalieties ar projektiem un komentāriem ar jūsu kolēģiem – mēs esam parūpējušies, lai jums tas būtu viegli izdarāms

Meklēt, izmantojot atslēgas vārdus

[Skatīt visus projektus](#)

Pārlūkot pēc priekšmeta

- ▶ Zīmes, simboli un produktu specifikācijas (2)
- ▶ Informācijas pārvaldība (6)
- ▶ Uzņēmējdarbība (0)
- ▶ Pakalpojumi (0)
- ▶ Mērījumi un zinātne (33)
- ▶ Veselības aprūpe (6)
- ▶ Vide (15)
- ▶ Veselība un drošums (15)
- ▶ Inženierija (64)
- ▶ Lauksaimniecība un pārtika (2)
- ▶ Būvniecība (2)
- ▶ Komerc un patēriņa preces (0)
- ▶ Neklasificēti (77)

Technical product documentation (TPD) - Unique integral feature identification (UIFI) (ISO/DIS 7499:2023)

Numurs: prEN ISO 7499
Komiteja: Sectors
Pārskats publicēts: ceturtdiena, 2023. gada 5. Okt
Pārskates beigu datums: otrdiena, 2023. gada 5. Dec
Kategorijas: [Zīmes, simboli un produktu specifikācijas](#), [Neklasificēti](#)

Lasīt projektu

Apziņot kolēģus

Projekta darbības joma:

This document defines how to uniquely identify the integral features of a part by an alpha-numerical label and how indication in technical product documentation (TPD) is done, where needed to improve human readability.

The proportions and dimensions of the graphical symbols for simplified indication of repeated features are also specified.

Komentāri pirms publicēšanas tiek caurskatīti. To darām, lai izskaustu nenormatīvu leksiku un reklamēšanās mēģinājumus. Mēs nevērtējam komentāru saturu vai pareizrakstību. Vairāk informācijas skatiet sadaļā [Noteikumi un nosacījumi](#).

Standarta izstrāde

6

EN / ISO STANDARTS

Template for comments and secretariat observations						
		Date: 2011-10-23		Document: EN 14344		
1	2	3	4	5	6	7
Item No.	Class No./ Subclass No./ Annex (e.g. Table 1)	Paragraph No. (e.g. Table 1)	Type of change	Comment (justification for change) by the MB	Proposed change by the MB	Secretariat observations or each comment accepted
CEN / JAF:	General	60	60	The document needs further editing during the CFM.		
CEN / JAF:	General	51	51	These machines rely significantly on the stability monitoring devices and associated control systems for maintaining safe use. Therefore it is particularly important that adequate requirements are specified for their safety.	Please consider:	
CEN / JAF:	General	52	52	Need to consider indicating safety requirements for testing where, for example, the ladder could tip-over. A warning or a note may be added:	Please consider:	
CEN / JAF:	1.1	2	60	This document is related to portable ladders.		
CEN / JAF:	1.2	2	60	Duplication.	It also deals with performance requirements.	
CEN / JAF:	1.3	1	60	For clarity, the deleted text is covered by the note.	This European Standard deals with the use of portable ladders in vehicles with a maximum temperature range from -5 °C to +35 °C and with a wind velocity on the ladder set < 12,5 m/s. Additional measures can be necessary for use outside this range (see the regulations between the manufacturer and the user).	
CEN / JAF:	1.4	1	60	For clarity.	This European Standard does not deal with the hazards (due to a standard automotive chassis) with regard to paragraphs 6.1 and 6.2 of EN 14344.	
CEN / JAF:	2	General	60	Normative references need to be checked e.g. EN12100.	Please consider:	
CEN / JAF:	3	General	60	The definitions of free standing supported boundaries and	Please consider:	

5

1

4 7 9

10

11

ORGANIZĀCIJAS VALSTIS

KONSENSUS >71%

- 1 Jauna projekta ierosinājums
- 2 Projekta izskatīšana
- 3 Projekta izstrāde
- 4 Konsensus
- 5 Publiskā apspriešana (EUQ)
- 6 EUQ rezultāti
- 7 Komentāru izskatīšana
- 8 Projekta koriģēšana
- 9 ~~Apstiprināšana STK~~
- 10 Reģistrēšana **FORMĀLAIS BALSOJUMS**
- 11 Pārskatīšana

Dalība tehniskajās komitejās (TC)

N (*no participation*)

Standartu adaptēšana nacionālā līmenī.

O (*passive participation – observer*)

Piekļuve dokumentiem (projekti, publiskās apspriešanas un formālā balsojuma rezultāti utt.).

P (*active participation*)

Līdzdalība standartu izstrādē (dalība TC, SC un WG sēdēs).

THERE ARE THOSE WHO
MAKE THINGS HAPPEN.
THERE ARE THOSE WHO
WATCH THINGS HAPPEN.
THERE ARE THOSE WHO
WONDER WHAT HAPPENED.

Kurš var piedalīties standartu izstrādes darbā?

Standartu izstrādē piedalās visas standartizācijā ieinteresētās puses:

- produkcijas ražotāji, pakalpojumu sniedzēji un lietotāji;
- patērētāju interešu aizsardzības organizācijas;
- sertifikācijas, testēšanas, akreditācijas, kontroles un uzraudzības organizācijas.

Latvijas standartizācijas tehnisko komiteju (STK) darbā var piedalīties organizāciju pilnvaroti eksperti.

Eiropas un starptautisko standartizācijas organizāciju tehnisko komiteju (CEN/TC un ISO/TC) darbā var piedalīties Nacionālās standartizācijas organizācijas (LVS) deleģēti eksperti.

Tehnisko komiteju ekspertu priekšrocības

- iespēja ietekmēt gan nacionālo, gan Eiropas, gan starptautisko standarta saturu

- detalizētas zināšanas par standartiem, jaunām prasībām un tendencēm

- kontakti ar citām ieinteresētajām pusēm, vietējiem un ārvalstu ekspertiem

Standartu izplatīšana

Standartu izplatīšanas veidi:

- standartu pārdošana (PDF, papīra formāts, 24 h lasītava)
- standartu lasītavas (valsts iestādes, augstskolas, bibliotēkas)

Publiski pieejamas standartu lasītavas:

- LVS Standartu fonda bibliotēka
- Latvijas Nacionālā bibliotēka

+ BŪVSPECIĀLISTU LASĪTAVA
(sertificētiem speciālistiem)

LVS
LVS EN
LVS EN ISO
LVS ISO
LVS IEC
ISO un IEC

LVS
LVS EN
LVS EN ISO
LVS ISO
LVS IEC

Neiesaistīties standartu izveidē nozīmē piedalīties spēlē,
kurai noteikumus ir radījuši citi.

Roberts Stīls, ISO ģenerālsekretārs

www.lvs.lv
viedoklis.lvs.lv

 [standarti.lvs](https://www.facebook.com/standarti.lvs)

Standartu fonds
27880050, if@lvs.lv

Standartizācijas nodaļa
27334460, standard@lvs.lv

Ilgospējības standarti

Environmental
management

Quantifying
GHG emissions

Mitigation
and adaptation

Financing climate
change activities

Communicating
on environmental
performance

Opening world markets
to clean energy

Monitoring
climate change

and many more...

ISO/TC 268 «Sustainable cities and communities»

CEN/TC 465 «Sustainable cities and communities»

LVS EN ISO 37101:2022

Ilgospējīga attīstība kopienās. Ilgospējīgas attīstības pārvaldības sistēma. Prasības un lietošanas norādījumi (ISO 37101:2016)

[ISO/TC 268 standarti](#)

Standartu publicēšana un adaptēšana

Publicēto EN standartu teksti NSO pieejami 3 valodās – angļu, franču un vācu.

EN standarts Latvijas standarta statusā jāpārņem 3 – 6 mēnešu laikā:

- tulkojuma metode (*translation*);
- pārpublicēšanas metode (*reproduction*);
- saraksta (paziņojuma) metode (*endorsement*).

Piemēram,

ISO 780:1997 “Iepakojums – Grafiskie simboli norādījumiem kā rīkoties ar precēm”

→ EN ISO 780:1999 (janvāris)

→ LVS EN ISO 780:1999 (jūnijs)

Standartu pārskata reizi 5 gados. Pārskatīšanas rezultāts – **pārapstiprināšana** / **jauna redakcija** vai **grozījums** (ja EN standarts publicēts ne vēlāk kā pirms 4 gadiem) / **atcelšana**

Standartizācijas dokumentu apzīmējumi

EN xxxx:gggg	standarts
EN xxxx:gggg/A1:gggg	grozījums
EN xxxx:gggg/AC:gggg	koriģējums
EN xxxx:gggg+A1:gggg	konsolidēts dokuments (CEN)
LVS EN xxxx+A1:gggg	adaptēts konsolidēts dokuments / konsolidēts tulkojums (LVS)
LVS EN xxxx:gggg/NA:gggg	nacionālais pielikums

ISO xxxx:gggg → EN ISO xxxx:gggg → LVS EN ISO xxxx:gggg

IDENTISKI

Piemērojamo standartu saraksti LBN prasību izpildei

The screenshot shows the LVS website interface. At the top, there is a navigation bar with 'LV | EN', 'Mani projekti', 'Lasītava', 'Mani standarti', and a shopping cart icon. Below this is a secondary navigation bar with 'Par mums', 'Jaunumi', 'Standartizācija', 'Standarti', 'Likumdošana', and 'Noderīgi'. The main content area features a search bar with the text 'Meklēt standartu katalogā' and a search button labeled 'Meklēt'. A dropdown menu is open over the search bar, listing 'Standarti likumdošanā', 'Harmonizētie standarti', 'CE marķējums', 'Tiesību akti', and 'Piemērojamo standartu saraksti', which is highlighted with an orange border. Below the search bar, there is a table with the following structure:

Nosaukums	Numurs	Pieņemts
	206-14	
Piemērojamo standartu saraksts Ministru kabineta 2014.gada 23.decembra noteikumu Nr.793 "Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 206-14 "Koka būvkonstrukciju projektēšana"" prasību izpildei	LBN 206-14	02.06.2015
Piemērojamo standartu saraksts Ministru kabineta 2014.gada 23.decembra noteikumu „Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 206-14 „Koka būvkonstrukciju projektēšana” prasību izpildei	LBN 206-14	23.12.2014

Attēlo no 1. līdz 2. no visam 2 ieraksta(-iem).

Likumdošanas akts/Piemērojamo standartu saraksts

LBN 206-14 → EN 1995 u.c.

Pamatinformācija

Saistītie standarti

Numurs	Nosaukums
LVS EN 1990:2003 /A1:2006 /AC:2010	Eirokekss. Konstrkciju projektēšanas pamatprincipi
LVS EN 1990:2003/NA:2015	Eirokekss. Konstrkciju projektēšanas pamatprincipi. Nacionālais pielikums
LVS EN 1990:2006 /A1:2008 L	Eirokekss. Konstrkciju projektēšanas pamatprincipi
LVS EN 1990:2006 L	Eirokekss. Konstrkciju projektēšanas pamati
LVS EN 1991-1-1:2003 /NA:2010	1. Eirokekss. Iedarbes uz konstrukcijām. 1-1. daļa: Vispārīgās iedarbes. Blīvums, pašsvars, ēku lietderīgās slodzes. Nacionālais pielikums
LVS EN 1991-1-1+AC:2014 L	1. Eirokekss. Iedarbes uz konstrukcijām. 1-1. daļa: Vispārīgās iedarbes. Blīvums, pašsvars, ēku lietderīgās slodzes
LVS EN 1991-1-2:2003/NA:2015	1.Eirokekss. Iedarbes uz konstrukcijām. 1-2.daļa: Vispārīgās iedarbes. Uguns radītās iedarbes uz konstrukcijām. Nacionālais pielikums
LVS EN 1991-1-2+AC:2014 L	1. Eirokekss. Iedarbes uz konstrukcijām. 1-2. daļa: Vispārīgās iedarbes. Uguns radītās iedarbes uz konstrukcijām
LVS EN 1991-1-3:2003/NA:2015	1.Eirokekss. Iedarbes uz konstrukcijām. 1-3.daļa: Vispārīgās iedarbes. Sniega radītās slodzes. Nacionālais pielikums
LVS EN 1991-1-3+AC:2014 L	1. Eirokekss. Iedarbes uz konstrukcijām. 1-3.daļa: Vispārīgās iedarbes. Sniega radītās slodzes

Attēlo no 1. līdz 10. no visam 35 ieraksta(-iem).

Standartu meklēšana (ātrā)

LV | EN Mani projekti | Lasītava Mani standarti aiva.kukule@lvs.lv | Iziet

LVS Par mums | Jaunami | Standartizācija | **Standarti** | Likumdošana | Noderīgi

Standartu meklēšana
Standartu katalogs
Standartu lasītava
Nozares standarti

solis 1 - meklē solis 2 - izvēlies solis 3 - solis 4 - grozs solis 5 - apmaksā

Ātrā meklēšana ▾

Numurs

Meklēt

Attēlo no 1. līdz 6. no pavisam 6 ieraksta(-iem).

Formāti	Numurs / Nosaukums	Statuss	Veids	Valodas	Cena EUR	Monitorēt	
	LVS EN 1992-1-1:2005 A		standarts	EN	38.02 €	☐	<input type="button" value="Skatīt"/> <input type="button" value="Ielikt grozā"/>
2. Eirokodekss: Betona konstrukciju projektēšana - 1-1.daļa: Vispārīgie noteikumi un noteikumi ēkām							
	LVS EN 1992-1-1:2005/A1:2015		grozījums	EN	9.27 €	☐	<input type="button" value="Skatīt"/> <input type="button" value="Ielikt grozā"/>
2.Eirokodekss: Betona konstrukciju projektēšana. 1-1.daļa: Vispārīgie noteikumi un noteikumi ēkām							

Standartu meklēšana (izvērstā)

LV | EN Mani projekti | Lasītava Mani standarti aiva.kukule@lvs.lv | Iziet

LVS Par mums | Jaunami | Standartizācija | Standarti | Likumdošana | Noderīgi

solis 1 - meklē solis 2 - izvēlies solis 3 - iestatījumi solis 4 - grozs solis 5 - apmaksā

Izvērstā meklēšana ▾

Numurs

Nosaukums

Meklēt tekstā

Meklēt frāzi

ICS grupa

Statuss atcelts Spēkā Visi

Organizācija ETSI IEC ISO LVS Visas

Valoda Latviešu Angļu Krievu Franču Vācu Visas

Normatīvā akta Nr. vai nosaukums

Normatīvā akta statuss Spēkā Visi

Ātrā meklēšana

Izvērstā meklēšana

SPĒKĀ

ATCELTS

Atsauces uz standartiem

TIEŠĀS ATSAUCES

- atsauces likumdošanas normatīvo aktu tekstā
- obligāti piemērojami standarti
- standarti tulkoti valsts valodā

NETIEŠĀS ATSAUCES

- piemērojamo standartu saraksts LVS mājas lapā
- ieteicami standarti, lai izpildītu prasības
- standarti nav obligāti tulkojami valsts valodā

Standartizācijas dokumenti

Standarts – normatīvs dokuments, pieejams 3 oficiālās valodās, nedrīkst būt konfliktā ar citiem CEN/CENELEC standartiem, pakļauts sabiedriskai aptaujai nacionālā līmenī. Jāadaptē nacionālā statusā un jāatceļ konfliktējošie nacionālie standarti.

Grozījums (*Amendment (A)*) – ratificēts papildu dokuments, kas lasāms kopā ar jau apstiprinātu un nacionālajiem biedriem pārņemšanai izsūtītu Eiropas standartu vai (CENELEC gadījumā) harmonizācijas dokumentu un kas maina un/vai papildina tā tehniskās normas.

Koriģējums (*Corrigendum (AC)*) – CEN/CENELEC publikācijas papilddokuments (vienai, divām vai visām trim publikācijas versijām), kurā izlabotas viena vai vairākas kļūdas vai pārprotamas vietas, kas netīši radušās, dokumentu rakstot vai izdodot, un varētu būt par cēloni nepareizai vai nedrošai šo versiju izmantošanai.

Nacionālais pielikums (*National Annex (NA)*) – satur papildus informāciju, kas nepieciešama standarta lietošanai.